

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNA
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Ortodoxia în Maramureș

Atât vitregia vremii cât și propaganda catolicismului n'a cruțat nici acest ținut al Maramureșului, care în mare parte este locuit de adevărați Români, cari știu să țină cu o nemaipomenită sfinteție la tot ceea ce părintesc, ce strămoșii lor au lăsat ca moștenire și singura lor preocupare este de a da acest avut sufleteș — credința — nestirbită fiilor și nepoților lor. Propaganda catolicismului din fosta Ungarie observând aceasta rezistență a Românilor și pentru a putea delătura acest mare obstacol ce să punea de-acurmezisul propagandei lor, încercase ca prin mijloace diabolice să-i întrăineze pe Români dela strămoșeasca lor credință și astfel ia despoiat pe vechii proprietari de averile lor lăsându-i în neagra mizerie, goi și lipsiți de cel mai mic ajutor, încât erau siliți să-și pună pe piață propriile energii — asemenea mărfurilor — devenind astfel zilerul, ba chiar sclavul străinului. Aceste vremi de bejenie se mai continuă și astăzi, unde străinii imigrând în dragă voie, fără întrerupere și sistematic, se pun drept stăpâni pe avutul țării și Românul e silit să-și lase nevasta și copiii pustii, iar el cutreeră alte ținuturi pentru a-s astâmpăra foamea. Această plagă a propagandei catolicismului trecător, care cu cât se tindea la suprafață pe atât sărăcea în fond, a devenit azi ca o panglică incoloră, o haină rea, ce în urma purtării forțate începe să se desfacă de sine. Catolicismul în graba lui de a cuceri și de a-și mări cifrele credincioșilor, n'a întârziat să zidească pe nisip și după cum dovedeste timpul de față a clădit deasupra vulcanului care în urma erupției a început să prăbusească întreaga propagandă pripită.

Azi conștiințele se primenesc și cer revenirea la credința strămoșilor. Acest glas al vremii care încearcă a întrona din nou credința veacurilor străbune, a pătruns chiar și până în

cele mai întunecate colțuri ale patriei noastre. Conștiințele nealterate sunt pătrunse de forța și convingerea cuvintelor marelui vizionar că: „trecutul ni l-a dat Dumnezeu, iar prezentul noi trebuie să ni-l câștigăm”.

Nu cu întârziere s'a redesteptat și Maramureșul, unde cu multă însuflețire s'a înfipt steagul ortodoxiei pe creștetul munților, la umbra brazilor seculari, în vecinătatea cerului senin.

Acești ostași ai credinții imploară grația divină și cer sprijinul statului, pentru a putea ridica un altar sfânt, unde să aducă jertfă și laudă Tatălui ceresc și ca acest altar să le fie ca un scut măreț în vremile de primejdie și de grele încercări.

Cerem deci cu o căldură creștinească Statului ca un ocrotitor și bun părinte, să trimită ajutorul său și în acest ținut binecuvântat de Dumnezeu, pentru a-l încuraja în lupta lor creștinească și pentru a se inveda cu mai multă ușurință calea spre progres; spre adevăr, bine și frumos.

V. Șeuleanu.

Poveste turcească pentru învățatură românească

Odată, sultanul turcilor, Soleiman cel mare, care a fost un împărat aspru dar și înțelept, a încredințat unuia dintre sfetnicii săi un săculeț cu o mie de lire de aur, să le dea unui cerșetor, pe care îl tot vedea el Vinerea la ușa moscheei sale împărătești, oridecâte ori trecea să se închine, — zicându-i: „Spune-i să se roage pentru mine”...

Iar pentru candelcele din moschee îi porunci, să trimită câte patru oca de untdelemn bun, de fiecare. În moschee erau sute de candelce.

— Așa voiu face, luminate împărate, a răspuns sfetnicul.

Mai pe urmă, sfetnicul gândindu-se, găsi că e din cale afară de mult atâta aur pentru un sărac și atâta untdelemn pentru candelce. De aceea,

opri jumătate din lire pentru el, apoi restul îl dăte altui dregător mai mic, ajutor al său, să-l ducă săracului.

Acesta, iarăși, găsește la rândul lui, că darul de cinci sute lire, cât rămăsese, e prea mare spre a fi dat ca pomană, și luând și el o jumătate din ele, duse punga cu restul și o dădu săracului dela ușa moscheei.

— Ține omule și roagă-te pentru sultan; că el îți trimite această milostenie.

— Alah, să-i dea viață lungă și îmbelsugată, răspunse săracul mulțumind.

A doua zi, întâiul sfetnic e chemat la sultan.

— Ai dat, bre, banii cerșetorului?

— Da, împărate.

— Cât i-ai dat?

— Tot, luminăția Voastră.

— Nu-i acesta săculțul ce ți-am dat eu ieri...

— Ba, da, măria Ta, — murmură sfetnicul uimit.

— Ia numără și vezi, câte lire sunt în el?

Bietul sfetnic, începu a număra odat, numără a doua oară, dar, înțelegând că este prins și neputându-și stăpâni irica, se aruncă rugător la picioarele sultanului cerând iertare:

— Nu-ți fie frică; spune-mi numai: Nu sunt eu cel mai puternic împărat din lume?

— Da, luminate împărat.

— Va să zică, ai arătat că ești lacom și necinstit. Dar pomana nu-i sfântă?

— Da, slăvite împărate.

— Asta înseamnă că nici de Dumnezeu nu ți-a fost rușine.

Apoi, dacă unul ca tine fură, ceilalți slujbași din împărăție ce vor fi făcând?...

— Dar, ia spune-mi, ai dat poruncă, să se cumpere câte patru ocale de untdelemn de fiecare candelă din moscheea mea? Răspunde.

— N'am îndrăznit, stăpâne; că de făccam așa, recolta pe un an din toată împărăția nu ne-ar fi ajuns. Și afară de asta, marele camarăș m'ar fi crezut nebun.

— Să-i fi spus, că aceasta e porunca mea și dacă ți-ar fi răspuns că și eu nu-s teafăr, atunci crai dator să-i arăți că nu-s nebun, ci tocmai prevăzător. Pentrucă, judecând după purtarea ta cu lirele date săracului, untdelemnul suferind și el aceiași scădere, treptat, pela fiecare slujbas, ar fi ajuns la candelă tocmai cât trebuia!...

Dar, fiindcă eu vreau, ca în împărăția mea să fie dreptate, iar slujbașii să nu fure, iată dau o pildă cu voi: Să vă spânzure în mijlocul orașului chiar astăzi.

† Visarion, episcopul Hotinului.

Cum scrie un protopop unit

Protopopul catolic. „fost prefect de studii și profesor” din Borșa (Maramureș) a primit dănuți o scrisoare dela un țaran, în care acesta îi spune motivele pentru care a trecut la biserica noastră. Protopopul răspunde indirect unui preot al nostru care se deplasase în acel timp în comună. Scrisoarea e edificatoare și o dăm altdoma cum a fost concipiată:

Borșa, la 14 Faur 1925.

Respuns autorului, scrietorului — sau trimițătorului epistoalei expediate subscrisului în 13 Faur — Vineri — sara prin tânăru: Gavril Timiș, ghirdan, — fiul soacrei cărnucului Mihail Ștefan Todoreni. — Cuvânt înainte: Pe întreg rotogul pământului e una dătină, — că la epistoale nesubscrise nu se răspunde. — De aceasta dată subscrisul me abat dela aceasta dătină primită de toți oamenii binecrescuți și învățați — și răspund și aceasta — me socotesc silit — a o face toră mânia, răutate sau viclenia, deoarece în acea epistolă scrisă cu ceruza mi se fac învinuiri, cari n'au nici una bază serioasă, — imputări nedrepte, ca să nu dic: calumni. — Răspund 1° ca nu cum-va tăcerea mea se fie socotită astfel ca și cum m'as socoti vinovat de celea imputate 2° pentru-că trebuie se am și am curajul — de și nu me îmbuldese și fiind-că e o chestia de cetățania — ca se primesc răspunderea pentru portarea: cuvintele și faptele mele, ca preot și cetățan.

a) Incep cu acea, că nu cunosc în parohia mea neuniți, sau orientali; nu pentru-că aș voi a ține „cu funia” — ori cât mi-ar părea de rău — pe cineva în legătură cu s. biserică catolică și apostolică a Romei străbunc, — ci că pe unii cari în neștiința legii sfinte și ațități — cari au socotit — seduși prin multe făgădune precum se zice afirmă, — ca se facă „zarvă” și „gălăgia” înaintea s. restigniri și a s. bisericii, după-ce unii au fost luat parte chiar și la s. lyturgia și m'au spus că vreau să trecă — nu-i pot recunoaște, ca ești și aceasta în înțalesul legilor țării, cari sunt în vigoare; opresc tumultul. Eu nici, că le voi induce — dacă respectivii vor sta pe lângă propusul lor — în matriculă, — până nu se vor însinușa din nou. Firește, ca preot trebuie se iau toate precauțiunile; mi-e datorita!

b) Și acum se trecem la object? — Mi se impută în epistola din vorbă, că eu aș vătămă afirmativa convingere religioasă a unora conse-

teni. — Nu-i adevărat me rog. — Am așa creștere și atîta învățătură și cultură, — încât n'am făcut-o și nu o fac nici față de concetațenii de lege mozalcă; — ear' ca preot am apăra legea — și mai ales primatul s. Petru, — indisolubitatea s. taine a căsătoriei, purgatoriul; — și cea cea trebuie se amintesc mai înainte: purcederea Spiritului Sfânt — apoi alte adevăruri față de unele secte ivite. Mi se pare că ar avea de cuget se umble „cu un ban în două pungi” cum zice proverbiul î-m fac judecată și î-m spun părerea așa ca se me poată înțelege, fie cât de neînvățat — dacă de alt-cum are bunăvoință — înse totdeauna fără intențiunea de a vătămă convingerea religioasă. — Aceasta ear' mi datorința! — Dela zîzania dintre frați, am fost la nuntă în 2 locuri, — la prohoade, — nu se va aila unul, care se zică, că am făcut și numai una vorbă. — Din contra, când cutare-va a voit a aduce chestia, i-am reflectat: nu e locul aici. — *Tin a accentua, că eu nu pot primi răspunderea, decât numai și numai pentru cuvintele mele și faptele mele.* — *N'am împoternicit și nu împoternicesc pe nime ca să vorbească în numele meu.* — In caz contrar, — avem legile țării, judecătorie de ocol, tribunal, — unde atît vinovatul, — cât și eventual calomniator vor putea primi pedeapsa. De altcum cu minciunile e și pagubă a perde vremea scumpă ori și căruia dintre frați.

c) Autorul epistoalei nesubscrisă î-m împrută, zicând, că a răbdat mult în 15 ani! — Dacă e așa, — a făcut-o rău! — Dacă aș fi fost aflat vinovat din partea Vlădicei, primcam „pe nas”, — sau altă parohiă. — Eu însă așa știu, — așa sum convins, că de și uneori am fost prea aspru în combaterea relelor și neștiinții, — n'am căzut din ceriu! — nu o am făcut-o din răutate și nu o fac! — In această privință deci earăs suntem răfuiți! — Din contra — chiar cu indivizii, cari au făcut cum să zic: „zizania” — în cât știu — nu am avut nici când nimic!

li învit în Domnul, ca să se re'ntoarcă de cum-va au intențiunea de a părăsi de tot religia străbună, în care au fost botezați și au crescut și bătrânit! — „Rescumpărați vremea, căci zilele rele sunt”, — le zic cu Apostolul neamurilor. — Chestia parohiei deschilenește se poate aranjă alt-cum. — Eu voi avea pagubă materială, — dar' acea nu împrută. — Chestia calendarului e chestia de știință și nu dogmatică! — Eu în foajă nu v'am pus! — Când am scris acum vr'o 1½—2 ani n'am atacat persoane —

nu am datina — am scris îngrijat de binele obștesc după cea mai bună conștiință și știință; și la plângerea mai multora. — Recunosc, — n'ar fi trebui a scrie! — A fost pagubă! — E vremea se depun peana și o depun cu conștiința liniștită.

preot *Gavrilă Timiș bortos*

paroh — protopop onor.

fost prefect de studii și profesor.

Societatea ortodoxă națională a femeilor române

— FILIALA CLUJ —

RAPORTUL

Prezidentei Doamna ELENA P. VOITEȘTI asupra activității acestei filiale de la înființare până astăzi (20 Aprilie 1920 — 1 Iulie 1925) prezentat la CONGRESUL Societății ținut în București la 26—29 Iunie 1925.

(Continuare).

Trăesc de 6 ani în Cluj, în inima Ardealului românesc, cu a cărui sentimente și aspirațiuni m'am identificat, și am constatat acolo câteva nevoi sufletești adânc simțite, nevoi despre care vorbia ieri Doamna Prezidentă a Comitetului central. Ca urmare a acestor constatări, vă rog să-mi permiteți a aduce din partea filialei din Cluj câteva propuneri, unele privind numai filiala noastră, altele privind tot Ardealul și Banatul, iar altele generale pentru toate sufețele care simt românește.

Se pare că noi am ghicit gândurile și îngrijorările dnei prezidente a comitetului central, căci venim cu propuneri de ordin sufleteș.

1. Am arătat că condițiile de existență ale filialei din Cluj diferă mult de a celor din vechiul regat și ca atare, comitetul nostru propune să ne facem un regulament separat, în cadrele generale ale statutelor societății, iar după ce va fi discutat și aprobat de adunarea generală a filialei Cluj, îl vom aduce și la cunoștința Comitetului Central.

2. Filiala din Cluj își exprimă dorința să se intervină la locurile în drept, pentru a se face o apropiere între cele două confesiuni românești pentru a ajunge la o concelebrare împreună.

Această lipsă de conlucrare împreună a celor două confesiuni e foarte mult simțită în Ardeal.

Un exemplu: e de datorie ca anul școlar să înceapă totdeauna printr'un serviciu divin oficiat în localul școlii, în prezența directorului,

profesorilor și elevilor. Se pare că în multe locuri această sfestanie nu se mai face, poate tocmai din pricină că preoții celor două confesiuni nu pot sluji împreună.

Ca urmare a propunerii noastre de apropiere, mai propunem să se intervină la Inalta autoritate, pentru a se reaminti școlilor obligațiunea de a deschide cursurile toamna printr'un serviciu religios.

Ajung acum la propunerile de ordin general.

3. Școlarii de toate clasele și de toate vârstele sunt obligați a merge la slujbă în toate Duminicile și sărbătorile. Slujba e lungă, neînțeleasă de ei, încât cu durere constatăm că nu merg cu plăcere. Propunem să se institue în fiecare biserică slujbe pentru școlari, de cel mult 30 minute care să preceadă Sf. Liturghie, slujbă care să fie înțeleasă de ei și o predică sau o povestire morală de asemenea potrivită înțelegerii lor. Cred că așa, copiii ar fi mai atrași către biserică și ar și învăța mai mult.

4. Propunem ca să se intervină la profesorii respectivi ca ora de religie să se adreseze mai mult inimei și conștiinței decât minții și memoriei. Ora aceasta să nu fie isvor de necaz că copilul nu a înregistrat cine știe ce date, ci oră de înălțare sufletească. Poate că în acest sens ar trebui modificate programele.

5. Se vântură idea unui pelerinaj la Ierusalim. Propunem să se institue un comitet, care să ia legătură cu organizatorii; să se facă un apel, să ia parte cât mai mulți Români. Și în legătură cu această propunere, propunem să se intervină la guvern pentru a se stabili acolo un Arhiepiscop și un Duhovnic români pentru închinătorii care merg să se spovedească, mărturisirea neputându-se face prin interpret. Sanctitatea Sa Patriarhul Ierusalimului m'a rugat personal să uzez de toată influența ce a-și avea pe lângă doamnele ortodoxe să se remedieze aceeași lipsă adânc simțită de închinătorii români care merg la locurile sfinte.

6. O ultimă propunere care cred că nu are nevoie de discuție pentru a fi acceptată. Filiala din Cluj invită cu căldură Comitetul Central și Comitetele celorlalte filiale din toată țara, să hotărască ținerea viitorului congres la Cluj. Veniți veniți cât de mulți să vedeți cum vibrează sufletele ardelenști la atingerea voastră cei din vechiul regat; veniți să vedeți comorile ce zac ascunse în inimile lor, și cât sunt de dornici să și-o deschidă către cei cari-i înțeleg. Veniți să vă încălziți la căldura sufletului lor până ieri încătu-

șat. Veniți să punem bazele unificării sufletești atât de necesară în propășirea neamului.

La învitarea noastră se asociază și P. S. Sa Părintele Episcop Nicolae Ivan și a-și dori să-i pot duce vestea plăcută că în 1926 veți fi oaspeții noștri.

Pelerinajul la Ierusalim

— Comunicatul II. —

Se aduce la cunoștința celor interesați, că anunțări la pelerinaj s'au făcut în număr cu mult mai mare decât este numărul locurilor anunțate în comunicate -- în special la cl. II și a III-a, ceea ce este o dovadă a sentimentului religios ce pulsează mult mai viu în sufletul creștinilor, decât se crede de obicei.

Am cerut dela direcția serviciului maritim să ne pună la dispoziție mai multe locuri cl. II și a III-a, ceea ce credem că se va și încuviința.

Anunțări la pelerinaj se mai primesc *până la 10 August a. c. la adresa pâr. Virgil Nistor, secretar consistorial, Sibiu.*

Taxa vaporului dela Constanța la Iaffa și înapoi este *dus și întors* de persoană: cl. I. 15,000 lei, cl. II. 10,000 lei, cu mâncarea pe vapor, iar cl. III. 3000 lei fără mâncare.

Pe lângă această sumă se mai adaugă cheltuielile de întreținere în Constantinopol și Palestina, cari — credem că vor face cel puțin 6—7000 lei de persoană.

Călătoria va dura pe mare 10 zile, — cu o oprire de o zi la ducere și una la întoarcere în Constantinopol, iară vizitarea locurilor sfinte va ține 5—7 zile. Intru cât se va putea vizita și Cairo și Alexandria din Egipt — atunci tot pelerinajul va dura cam 20 zile, altcum 17 zile. Plecarea va fi din Constanța prin 16—20 Septembrie a. c.

Pe CFR. se va acorda o reducere de 75% — dela locul de origine până la Constanța și înapoi.

Pentru pașaport colectiv ne vom îngriji noi. Privitor la acordarea de favoruri în Palestina și Egipt, am intervenit la cei în drept, însă nu avem nici un răspuns.

Ceea ce privește itinerarul, schimbul banilor, îmbrăcămintea, hrana pe vapor și alte informații necesare, se vor comunica mai târziu tuturor celor interesați și admiși în lista pelerinilor.

Cei admiși vor fi anunțați direct prin epistolă recomandată, și vor avea să trimită taxa vapo-

rului până la data indicată. Neprimirea sumei înseamnă renunțare.

Pentru pregătirea sufilească a pelerinilor se vor ține pe vapor meditații în legătură cu diferite momente din viața Mântuitorului și conferințe asupra locurilor vrednice de văzut. După ce se va stabili definitiv itinerarul, acesta se va tipări în broșură, cu indicarea tuturor locurilor și lucrurilor ce se vor cerceta, cu o scurtă descriere istorică și geografică a lor. Fiecare pelerin va primi o broșură de orientare asupra tuturor lucrurilor ce-l interesează.

Orice alte informații se dau la cerere de păr. Nistor.

Sibiu, 18 Iulie 1925.

Consistorul arhidiecezan.

Una-ți trebuiește

Sufletul omului este nemuritor. „Nu vă temeți de ceice pot ucide corpul, iară sufletul, nu-l pot ucide”.

Este adevărat, că sufletul în lumea aceasta este avizat la corp, și că noi suntem datori să ne îngrijim de bunăstare a corpului nostru dară nu încapem îndoială, că mai mult decât corpul este sufletul. Salvarea sufletului este datoria noastră de căpetenie. „Numai una îți trebuiește, și Maria și-a ales partea cea bună, ce nu i se va lua în veci”.

Despre datoria de-a lucra pentru mântuirea sufletului voiesc să vă vorbesc acuma și vă rog frumos, ca să fiți atenți.

Necesar este ceea ce nu se poate întrelăsa, fără de a veni în conflict cu datorile către noi înșine, către aproapele și către Dumnezeu, fără de a scăpa din vedere scopul, pentru care suntem noi creați. Numai încapem îndoială, că Dumnezeu ne-a creat pentru sine, adică pentru a servi lui. Deci cea dintâi și cea mai mare datorie este datoria de a servi lui Dumnezeu. Toate celelalte datorii sunt subordonate datoriei de a servi lui Dumnezeu. O altă necesitate mai mare, decât această nu există. Dela datoria aceasta nu se poate nimenea exclude. Aceasta își are temeiul și raportul nostru cu Dumnezeu, în rolul existenței ființei noastre.

Deci nimeni nu poate zice, că a cumpărat moșie, și trebuie s'o ia în seamă, sau a cumpărat părechi de boi și trebuie să-i vadă, sau că și-a luat soție și alte griji. Datoriei de a servi

lui Dumnezeu trebuie să i se subordoneze celelalte datorii. Aceasta trebuie să prevaleze.

De aceea rămâne neexplicabilă goana sălbatică după averi, plăceri și desfătări și după alte efemere omenești ca măritii, laude etc. Și apoi o întrebare, unde este scris, că noi trebuie numai decât să devenim oameni avuți, să ne urcăm sus pe scara măririlor, să fim sănătoși și să trăim lung? Se poate, ca să devenim și avuți, dacă Providența Dumnezească voieste să ne dea daruri pământești din belsug. Sigur însă nu știm nimic. Ceea ce este sigur, este că Dumnezeu ne cere serviciul nostru, iară celelalte bunuri se vor adăuga dară numai ca mijloace pentru preamărirea lui Dumnezeu și nu ca scopuri în sine.

Munca este avuția omului, și fiecare trebuie să muncească ca să-și agonisească pâinea de toate zilele, ba în mod cinstit suntem datori, ca să ne agonisim și mai mult, decât ne trebuiește, doară acest plus de avere avem să-l cheltuim pentru binele sufletesc și trupesc al aproapelui având și în acest caz în vedere, că datoria de a servi lui Dumnezeu este suprema lege. „Teme-te de Dumnezeu și ține poruncile”. Căci ce ar folosi omului lumea întreagă, dacă și-ar pierde sufletul său. Deci numai una-ți trebuiește, salvarea sufletului. Și ce ar putea să-ți strice, dacă ai pierde lumea toată, însă ți-ai salvat sufletul. Poți fi gol și flămând și însetat, batjocurit și desconsiderat, despretuit și ignorat, dară dacă ți-ai salvat sufletul, ai câștigat partea cea mai bună. Lazăr a murit și l-au înmormântat. Alta a fost răsplata omului sărac și alta cea a omului avut. După faptă și răsplată. Deci fiți gata, că nu știți ziua și ceasul când Dumnezeu vă va chema la dânsul. Și atunci bucurie mare va fi în cer de întoarcerea sufletului la izvorul vesnic al vieții. Salvați-vă sufletul ca să nu regretați.

Pr. G. Ciupercă.

Asociația generală a clerului ortodox român din toată țara își ține congresul în 25 și 26 August în Cernăuți. Congresul se va ocupa în special cu problema presei, după cum am anunțat și noi în gazeta noastră. Preoții cari doresc să lucreze una din problemele anunțate vor trimite lucrările lor comitetului nostru central din Sibiu până la 1 August. Despărțămintele vor tri-

mite câte un delegat pe spesele despărțământului. Pentru călătorie se va exopera reducerea obicinuită pe CFR. Participanții se vor adresa direct biroului central din București.

* * *

Comemorarea lui Ioan Huss. Memoria lui Ioan Huss a fost comemorată în Boemia și în Slovacia cu o soleritate deosebită. Nenumărate coroane au fost depuse pe pedestalul monumentului lui Huss la Praga. Ceremonia organizată la primăria orașului cu asistența presei și în prezența lui Masaryk și a tuturor miniștrilor, a avut caracterul unei manifestațiuni grandioase naționale.

Vaticanul informat despre aceasta de faimosul Marmaggi, drept protestare contra participării șefului statului și a guvernului la comemorarea lui Huss, a rechemat pe nunciul Marmaggi, care a părăsit Praga imediat.

Presa cehoslovacă vede în acest procedeu o provocare, îndreptată nu numai contra reprezentanților oficiali ai Statului, ci și contra marelui majorității a națiunii cehice și cere ruperea relațiilor cu papa.

* * *

AVIZ. Ministerul Instrucției dispune cu ordinul No. 75248 ca nici o școală nouă să nu se mai deschidă fără autorizația specială a Ministeriului.

* * *

Adunarea desp. Cetatea-de-peatră se va ține în ziua de Marți în 18 August 1925 în **Baia-Mare** cu următorul program:

1. În capela ortodoxă la 7 ore a. m. mărturisirea preoților la duhovnicul tractual Teodor Șovrea.

2. La 8 ore s. Liturghie de preoți cari atunci se vor designa. La s. Liturghie împărtășirea cu s. Cuminicătură a preoților pregătiți prin mărturisire.

3. La 10 ore a. m. deschiderea adunării în localul designat.

4. Constatarea celor prezenți.

5. Raportul prezidentului asupra activității despărțământului în 1924.

6. Raport asupra activității pastorale a preoților și a cercurilor religioase în 1924.

7. Constatarea plății cotizațiilor pe 1924 și înscrierea de membri noi. Raportul casarului.

8. Alegerea a doi delegați lângă prezident la congresul viitor.

9. Inițiative de organizare pentru promovarea vieții religioase și culturale în cuprinsul despărțământului și pentru propășirea asociației.

10. „Necesitatea apostolatului Laic în ajutorul preotului și cum se trezim interesul laicilor pentru problema apostoliei” de Pr. Stefan Ghetie.

* * *

Cărți noi. — Biblioteca „Sămănătorul” editată de Librăria Diecesană din Arad tipărește cu o fecunditate de admirat mereu alte și alte broșuri instructive și folositoare. Mai nou au apărut:

No. 75. — Emil Isac: *Notițele mele*. În această nouă carte îl găsim pe Emil Isac întreg, cu calitățile și cusururile lui... Așa cum e, îl recomandăm cu toată simpatia, cititorilor noștri dornici de a citi scrisul românesc din Ardeal în toate manifestările lui cele mai caracteristice. Prețul 10 lei.

No. 76. — Ion Montani: *Din zile grele*. Prețul 5 lei.

În broșura de față autorul tipărește trei bucăți de polemică, scrise în plin torent al descompunerii monarhiei Austro-Ungare, 1918-1919. Recităm citind această broșură, sguđuuitoarele emoții din acele providențiale vremuri.

No. 77-79. — I. Georegescu: *Strengariul satului*, piesă teatrală în trei acte. Prețul 5 lei

No. 80-81. — Al. T. Stamatiad: *Căiva scriitorii*. Prețul 10 lei.

Cu volumul acesta Stamatiad adaugă alte câteva pagini impresionante la activitatea-i literară. Un articol-poemă despre poetul Octavian Goga deschide volumul. Urmează apoi evocările vii ale celor doi prieteni dispăruți: poezii de mare talent Ștefan Petică și Iuliu C. Săvescu, stinși înainte de vreme.

Un studiu despre scriitorul belgian Maurice Maeterlink încheie acest ciclu de articole scrise cu pătrundere și iubire.

No. 82. — A Cotruș: *Versuri*. Prețul 5 lei

Sub pana lui Cotruș, cele mai simple subiecte trăesc cu puterea elementară a naturei, așa cum se înalță bradul pe coasta muntelui, sau cum strălucesc stelele pe bolta cerului. Poezia lui e o poezie de interior, de stări sufletesti cu profunde și depărtate ecouri, înfășurată într-o tristețe de amurg de toamnă târzie. De aceea cartea lui de Versuri va fi un nou și statornic prieten pentru toți care prețuesc Poezia.

No. 85-86. — T. Mager: *Aspecte din Munții Apuseni*. Prețul 10 lei.

Autorul un pasionat drumet și un fanatic în-

dragostit al naturii. Sus în împărăția Munților Apuseni, acest modest și sănătos dascăl se simte la largul său. Pe acele drumuri de munte, cari întremează trupul și însenină gândul s'a născut, fără voie, ideea acestei cărți. Bucuriile și crescânda dragoste de viață, pe care l'asa a simțit-o în mijlocul naturii, a voit s'o împărtășească cu folos semenilor săi.

Volumul aduce aspecte din acești măreți și bogați munți, scrise limpede și fără pretenții.

No. 40. — *Cântări naționale*. Prețul 30 lei, un bogat volum de câtece, doine, romante, etc.

Volumul „Cântări Naționale” cu o estenziune de 384 pagini, cuprinzând 318 câtece, e o carte binevenită și n'avem cuvinte destul de calde pentru a o recomanda cititorilor noștri.

Toate brosurile se pot comanda dela Librăria Diecesană din Arad. Le recomandăm cu toată căldura cetitorilor noștri.

CĂRȚI

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaudu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaudu — 10.— Lei
7. Vieața unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spîce din istoria bisericeii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — — — 5.— Lei
10. „Problema educației sexelor“ 8.— Lei
11. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — 20.— Lei
12. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — — — 35.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — — 2,50 Lei

5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — — — — 16.— Lei
3. Invățăminte cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — — — — 10.— Lei

PUBLICARE DE LICITAȚIE

Comitetul parohial ort. rom. din Zaul-de-câmpie, dă la 16 August 1925 ora 3 p. m. în întreprindere pe cale de licitație publică minucndă zidirea bisericeii conform planului și devizului aprobat de Veneratul Consistor eparhial din Cluj.

Doritorii de a lua aceasta idire în întreprindere vor depunc la epitropia parohială vadiu de 10% a prețului de strigare care este 389.048 lei, căraușia o prestează credincioșii în natură, pentru alte materiale ce vor fi prestate de comună antreprenorii vor indica prețurile de preluare.

Informațiuni detaliate se primesc la Oficiul parohial ort. rom. din loc unde se poate vedea planul și devizul.

Zaul-de-câmpie, la 26 Iulie 1925.

Ștefan Pop, epitrop. *P. Șeuleun*, par. o. r.
No. 525—1925 prot.

Văzut: *Romul Popa*, protopop.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II-a Păclisa tractul Alba-ulia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Porțiune canonică: circa 13 jugăre pământ arător și fânaț, 9 jugăre pădure.
2. Venitele stolarc îndatinate.
3. 1 ferdelă de cucuruz cu tucul dela fiecare familie (circa 200 familii) și câte una zi de lucru.
4. Intregirea salariului dela stat.

5. Eventuala întregire a sesiunii parohiale prin reforma agrară.

6. Locuință parohială în natură cu supraedificate și grădină.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică spre a cânta respective a oficia și predica și a face cunoștință cu poporul.

Oficiului protopresbiteral ort. rom. în conțelegere cu comitetul parohial.

Alba-Iulia, 20 Iulie 1925.

Florian Rusan, adm. prot.

1—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de cl. II-a Ampoița tractul Alba-Iulia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renasterea”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Dela 200 familii câte una ferdelă de bucate și câte o zi de lucru din care se va da cantonului 40 ferdele și 40 zile de lucru.
2. Intregirea salariului dela stat.
3. Venitele stolare înadtinute.
4. Pământ arător, fânaș și loc de vie circa 2 jugăre.

5. Parohia se va îngriji după angajamentul luat ca să pună la dispoziția parohului un cuartir corespunzător din cel puțin 2 camere de locuit, 1 bucătărie și supraedificatele necesare.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică spre a cânta respective a oficia și predica și a face cunoștință cu poporul.

6. Deși în parohie nu este loc pentru expropriat, sau făcut demersurile pentru întregirea sesiunii parohiale prin reforma agrară în altă parte.

Oficiului protopresbiteral ort. rom. în conțelegere cu comitetul parohial.

No. 276—1925.

LICITAȚIE

Pentru darea în întreprindere a clădirii bisericei ortodoxe din orașul Turda.

Comitetul bisericei ortodoxe din Turda aduce din nou la cunoștința celor interesați că se va ține licitație publică în ziua de *16 August 1925* la ora 3 p. m. în școala ortodoxă din Turda str. G. Lazar Nr. 21; unde se vor vedea planurile cum și prețurile fixate de comitet ale materialelor disponibile.

Concurenții vor depune o garanție în bani sau efecte de 3% din valoarea după deviz a lucrărilor (cca 700.000 lei) cum și certificate dela diferite autorități pentru lucrări similare executate.

Lucrarea se va da în întreprindere în total afară de pictură și neprevăzute, iar anul acesta se vor executa minimum săpăturile, fundațiile și ferăria de beton în confrage până la nivelul ferestrelor, adică 3.20 m. dela nivelul terenului.

Comitetul parohial pune la dispoziție piatra, nisipul 300.000 buc. cărămizi, tot materialul de lemn de brad și stejar ce se necesită; antreprenorii vor indica în ofertă prețurile cu care se vor socoti aceste materiale.

Comitetul va procura cementul necesar.

Ofertele se vor face cu rabat de % la prețurile din deviz luând cunoștință și de proiectul de contract din dosarul lucrării și se vor depune în plicuri închise și sigilate.

Tura, 26 Iulie 1925.

Comitetul parohial și construcție.

Nou apărut!

Cea mai bogată carte de rugăciuni
„Căderea Fericirii”

de: **G. Mânzat preot**

cu tot felul de rugăciuni ocazionale
 în 364 pagini la

Librăria ANCA Cluj.

PREȚUL:

Broșată 60.—, Cartonată 75.—, în pânză 120.—,
 în piele lux pentru dame 280.—.

„Predici la Morți”

de: **prot. I. Marga**
 45.— Lei.

1—10

La comandă anticipați prețul plus 10 Lei porto.